Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U102094

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черська Марія Сергіївна

2. Cherska Mariia

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.14

Назва наукової спеціальності: Ендокринологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-12-2021

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, 69, м. Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.558.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, 69, м. Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, 69, м. Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.37

Тема дисертації:

1. Кардіоцеребральні порушення у хворих на цукровий діабет з церебральним атеросклерозом: особливості взаємозв'язків, чинники прогресування, діагностика та шляхи корекції

2. Cardiocerebral disorders in patients with diabetes mellitus with cerebral atherosclerosis: features of relationships, factors of progression, diagnosis and ways of correction

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: кардіоцеребральні порушення у хворих церебральним атеросклерозом (ЦА) 1-3-ї стадій залежно від наявності цукрового діабету 2 типу (ЦД2). Мета: визначення взаємозв'язків і клініко-діагностичних особливостей кардіоцеребральних порушень у хворих на ЦД2 з ЦА, удосконалення діагностики, методів лікування та встановлення можливих ймовірних патогенечних чинників прогресування ЦА в хворих залежно від наявності порушень вуглеводного обміну на підставі комплексного аналізу структурно-функціонального стану серця, екстра- та інтракраніальних артерій, системної та мозкової гемодинаміки, варіативності серцевого ритму, нейропсихологічного статусу, довжини теломер, активності теломерази, ліпідного спектру та маркерів оксидативного стресу. Методи дослідження та апаратура:

загальноклінічні, антропометричні, біохімічні, інструментальні, нейропсихологічні, спектрофотометричні, мультиплексна кількісна полімеразна ланцюгова реакція в реальному часі, статистичні -параметричні та непараметричні; Томограф «Siemens» (Німеччина), прилад «Philips EnVisor», УЗД-апарат Aplio 300 (Toshiba, Японія). Теоретичні і практичні результати: в роботі вперше довели доцільність проведення комплексного дослідження хворих на ЦД2 на різних стадіях ЦА, а саме застосування ехокардіографії, ультразвукового дослідження судин голови та шиї, проведення ВРС і визначення довжини теломер, активності теломерази та маркерів оксидативного стресу. На підставі отриманих результатів розширено уявлення про особливості формування кардіоцеребральних порушень, удосконалено діагностику та лікування, встановлено предиктори прогресування ЦА 1-3-ї стадій у хворих на ЦД2. Розуміння особливостей кардіоцеребральних відносин у хворих на ЦД2 дозволить поліпшити якість і об'єктивність їх діагностики і лікування, а також попередити кардіоваскулярні ускладнення. Доведений позитивний вплив цитиколіну на клініко-неврологічний стан, нейропсихологічні функції, церебральний кровообіг і ВРС серця дає підставу рекомендувати включення даного препарату в схему комплексного лікування хворих із ЦА 1-2-ї стадій і ЦД2 у дозі 500 мг 2 рази на день впродовж 3-х місяців. Новизна: в роботі вперше проведено комплексне дослідження структурно-функціонального стану серця, екстра- та інтракраніальних артерій, системної та мозкової гемодинаміки, варіативності серцевого ритму, особливостей довжини теломер та активності теломерази, маркерів оксидативного стресу, оцінено когнітивний статус у хворих із ЦА 1-3-ї стадій залежно від наявності порушень вуглеводного обміну різного ступеня. Доведено, що ЦА 3-ї стадії у хворих на ЦД2 супроводжується значним зниженням показників антиоксидантного захисту та розвитком атерогенної дисліпідемії на тлі вкорочення довжини теломер і нижчого рівня фізичної активності порівняно з пацієнтами із ЦА 3 стадії без ЦД. Встановлено наявність морфофункціональних змін серця та судин, а також варіабельність ритму серця (ВРС) у хворих на ЦД2 і без ЦД2 із ЦА 3-ї стадії залежно від півкульної локалізації ішемічного осередку. Встановлено, що у пацієнтів з прediабетом і ЦА порівняно з пацієнтами без порушень вуглеводного обміну був втричі меншим рівень фізичної активності. Доведено, що для хворих на ЦД2 із ЦА з помірними когнітивними порушеннями характерними є короткі теломери, більш виражена ситуативна тривога та потовщення комплексу інтима-медіа сонних артерій. Науково обгрунтовано необхідність визначення структурно-функціонального стану серця та судин, ВРС, маркерів оксидативного стресу, ліпідограми та нейропсихологічного тестування з метою прогнозування розвитку порушення кардіоцеребральних взаємозв'язків у хворих на ЦД» із ЦА 1-3-ї стадій. Ступінь впровадження: отримані результати дослідження впроваджено в практику системи охорони здоров'я України. Галузі використання: ендокринологія

2. Object of the research: cardiocerebral disorders in patients with cerebral atherosclerosis (CA) stage 1-3, depending on the presence of diabetes mellitus (DM). Objective: to determine the relationships and clinical and diagnostic features of cardiocerebral disorders in patients with DM with CA, to improve the diagnosis, treatment methods and to identify possible probable pathogenic factors of CA progression in patients depending on the presence of carbohydrate metabolism disorders based on comprehensive analysis of structural and functional heart condition , extra- and intracranial arteries, systemic and cerebral hemodynamics, heart rate variability (HRV), neuropsychological status, telomere length, telomerase activity, lipid spectrum and oxidative stress markers. Methods of the investigation and equipment: general clinical, anthropometric, biochemical, instrumental, neuropsychological, spectrophotometric, multiplex quantitative polymerase chain reaction in real time, statistical -parametric and nonparametric; Siemens tomograph (Germany), Philips EnVisor device, Aplio 300 ultrasound machine (Toshiba, Japan). Theoretical and practical results: for the first time proved the feasibility of a comprehensive study of patients with DM at different stages of CA, namely echocardiography, ultrasound of the head and neck vessels, HRV and telomere length, telomerase activity and markers of oxidative stress. Based on the obtained results, the idea of the peculiarities of the formation of cardiocerebral disorders was expanded, diagnosis and treatment were improved, predictors of the progression of CA of the 1st-3rd stages in patients with DM were established. Understanding the features of cardiocerebral relationships in patients with DM will improve the quality and objectivity of their diagnosis and treatment, as well as prevent cardiovascular complications. Proven

positive effect of citicoline on clinical and neurological status, neuropsychological functions, cerebral circulation and HRV of the heart gives reason to recommend the inclusion of this drug in the treatment of patients with CA 1-2 stages and diabetes mellitus at a dose of 500 mg 2 times a day for 3 months. Novelty: for the first time a comprehensive study of the structural and functional state of the heart, extra- and intracranial arteries, systemic and cerebral hemodynamics, HRV, telomere length and telomerase activity, markers of oxidative stress, cognitive status in patients with CA 1-3 -th stages, depending on the presence of disorders of carbohydrate metabolism of varying degrees. Stage 3 CA in patients with diabetes mellitus has been shown to be accompanied by a significant decrease in antioxidant defenses and the development of atherogenic dyslipidemia due to shortened telomere length and lower levels of physical activity compared with patients with stage 3 CA without DM. The presence of morphofunctional changes of the heart and cerebral vessels, as well as HRV in patients with DM and without DM with stage 3 CA depending on the hemispherical location of the ischemic focus. It was found that the level of physical activity was three times lower in patients with prediabetes and CA compared to patients without carbohydrate metabolism disorders. It has been proven that patients with DM with CA with moderate cognitive impairment are characterized by short telomeres, more pronounced situational anxiety and thickening of the intima-media complex of the carotid arteries. The need to determine the structural and functional state of the heart and blood vessels, HRV, markers of oxidative stress, lipid profile and neuropsychological testing to predict the development of cardiocerebral relationships in patients with DM with CA 1-3 stages. The degree of implementation; the obtained results of the research are implemented in the practice of the health care system of Ukraine. Areas of application: endocrinology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тронько Микола Дмитрович
2. Tronko Mykola D.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тронько Микола Дмитрович

2. Tronko Mykola D.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барна Ольга Миколаївна

2. Barna Olha M.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Марина Володимирівна

2. Vlasenko Marina V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Урбанович Аліна Мечиславівна

2. Urbanovych Alina Mechyslavivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Тронько Микола Дмитрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Попова Вікторія Василіївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.